

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาเรื่อง การใช้ภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพร ในการจัดการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 ของครูสังกัดศึกษา โรงเรียนในอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปางผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ครูสังกัดศึกษา โรงเรียนที่ทำการสอนในช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง จำนวน 17 คน จาก 6 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีดังนี้

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ ตามแนวคิดของ สุธงศ์ จันทวานิช (2533, หน้า 75) จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพร ในการจัดการเรียนรู้ในประเด็นดังนี้

1. การสร้างสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพรในการจัดการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 ของครูสังกัดศึกษา

2. การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การอนุรักษ์ การสืบทอด และการส่งเสริมภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพร

ในกรณีที่มีการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาทำหน้าที่สัมภาษณ์ โดยมีผู้ช่วยผู้ศึกษา 2 คน ทำหน้าที่จดบันทึกและใช้เครื่องบันทึกเสียงเพื่ออัดการสัมภาษณ์ทุกครั้ง

3. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้การใช้ภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างแบบสัมภาษณ์ในการศึกษามีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพร ในการจัดการเรียนรู้ วิชา สังคมศึกษาและวิชาอื่น ๆ ตำรา เอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัย
2. ศึกษาการสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การใช้ภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพรในการจัดการเรียนรู้ เพื่อการจัดการเรียนการสอนวิชา สังคมศึกษาและวิชาอื่น ๆ
3. นำผลการศึกษาจากข้อ 1,2 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญา ทางด้านสมุนไพรในการจัดการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 ของครูสังคมศึกษา
4. นำแบบสัมภาษณ์ตามที่สร้างขึ้นไปให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้า แบบอิสระตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. นำแบบสัมภาษณ์ไปแก้ไขปรับปรุงจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องทาง ด้านภาษา
6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะกลับมาปรับแก้อีกครั้ง หนึ่งแล้วให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
7. นำแบบสัมภาษณ์ที่แก้ไขปรับปรุง ไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูสังคมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลำปาง เขต 2 (อำเภอแม่ทะ) โรงเรียนป่าตันวิทยา จำนวน 3 คน ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและสำนวนภาษา สร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ตอบ และผู้สัมภาษณ์
8. นำแบบสัมภาษณ์ ที่ได้รับการแก้ไข ปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไป ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนที่ทำการสอนในช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

2. ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์ดำเนินการเก็บข้อมูลที่โรงเรียนที่ทำการสอนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

สัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- การสร้างสาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพรในการจัดการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 3 การจัดการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษา
- การจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ การสืบทอด และการส่งเสริมภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพรรวมถึงการวัดผลประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ นำมาหาค่าความถี่และร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงเชิงบรรยาย
2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ด้านการสร้างสาระการเรียนรู้ทางการใช้ภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพรการอนุรักษ์ การสืบทอดและการส่งเสริมภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพร รวมถึงการวัดผลประเมินผล นำเสนอข้อมูลในรูปความเรียงเชิงบรรยาย
3. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะการใช้ภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพร ในการจัดการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3 ของครูสังคมศึกษา นำเสนอข้อมูลในรูปความเรียงเชิงบรรยาย